

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
SCHOOL OF BUSINESS, ECONOMICS AND LAW

Arbetsplan för nästa steg i Handelshögskolans hållbarhetsarbete

---

1 (20)

School of Business, Economics and Law at the University of Gothenburg

Vasagatan 1, PO Box 601, 405 30 Gothenburg, Sweden

+46 31 786 0000

www.handels.gu.se info@handels.gu.se

Inledning

Handelshögskolan har påbörjat en process för att ta nästa steg i fakultetens hållbarhetsarbete. Arbetet koordineras av Handelshögskolans Råd för Hållbar Utveckling (HRHU), och följer Handelshögskolans strategi 2017-21, där det fastställts att:

- En ytterligare förstärkning av Handelshögskolans forskning inom områden relaterade till de globala hållbarhetsmålen ligger i linje med våra forskningsprioriteter.
- Hanteringen av globala utmaningar är ett strategiskt fokusområde inom ramen för våra utbildningar, för att stärka kursplanernas innehåll och studenternas lärande.

Under hösten 2018 har en kartläggning av all forskning vid Handelshögskolan mot de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030 utifrån relevans gjorts av institutionerna samt GRI, i samverkan med HRHU (Bilaga 1). Vidare anordnades en halvdags-workshop på temat *Handelshögskolan och de globala målen* den 24 januari 2019 (Bilaga 2). Utifrån resultatet från workshopen utarbetade HRHU ett förslag till arbetsplan, dvs. hur processen bör gå vidare i nästa etapp. Föreliggande arbetsplan bygger på HRHUs förslag, med modifieringar efter diskussioner i ledningsgruppen, prefektrådet, fakultetsstyrelsen och GAN. Arbetsplanen inkluderar olika typer av åtgärder och har systematiserats utifrån Handelshögskolans olika verksamhetsområden. Åtgärderna bemannas och resursätts i samråd med Handelshögskolans olika beredande organ. Arbetsplanen är att betrakta som ett levande dokument, som förutsätter en gemensam process och en kontinuerlig översyn och uppdatering. Tidsmässigt ligger tyngdpunkten på åtgärder fram till våren 2020.

Förslagen är i linje med det syfte som formulerats för Handelshögskolan:

Att utveckla kunskap, utbilda och främja självständigt tänkande för att bidra till en positiv utveckling av organisationer och policier för en hållbar värld.

Utifrån syftet har följande målbild för nästa steg i Handelshögskolans hållbarhetsarbete preciserats:

- Handelshögskolan vid Göteborgs universitet är internationellt ledande bland handelshögskolor i att integrera hållbarhet i verksamheten.
- Personer som studerat på Handelshögskolan gör viktiga insatser för ett hållbart samhälle
- Forskningen på Handelshögskolan bidrar till att lösa viktiga samhällsutmaningar.
- Det är internt och externt allmänt känt vad Handelshögskolan gör för Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen.
- Alla Handelshögskolans medarbetare känner ägandeskap i hållbarhetsarbetet, och kan beskriva hur deras arbete relaterar till de globala hållbarhetsmålen.
- Alla studenter vid Handelshögskolan utrustas med kunskaper, förståelse och verktyg för att i sina framtida yrkesroller kunna adressera viktiga hållbarhetsutmaningar.
- Handelshögskolan är en drivande samhällsaktör för att utveckla hållbara lösningar tillsammans med näringsliv, offentliga aktörer och idéella organisationer.

Arbetsprocess

1. **Kartläggning** av den hållbarhetsrelaterade forskning som bedrivs (självidentifiering av institutionerna, med stöd av HRHU, genomfördes under ht 2018).
2. **Workshop för fakultetens medarbetare**, avseende strategier, åtgärder och prioriteringar av insatser för att stärka arbetet (genomfördes 24 jan 2019).
3. **HRHU tar fram förslag till plan** för det fortsatta arbetet, för beslut av dekan
4. **Arbetsplanen diskuteras** i LG, LD och HHFS, och i tillämpliga delar i GAN, FFUB och LAMK (vt-2019). Överväganden och förslag till beslut processas och förankras brett.
5. **Implementering** sker efter hand som beslut fattas (vt-2019 och framåt).

6. **Kontinuerlig uppföljning**, inklusive bedömningar av Handelshögskolans impact.

Övergripande insatser/åtgärder

Uppdatering av styrdokument (med tentativ tidsplan)

- Utveckling och förtydligande av hållbarhetsaspekter i Handelshögskolans strategidokument (Ledningsgruppen och HRHU)
- Dokumentet "Detta är hållbarhet för oss", revideras och relateras till de globala målen (HT-2019, ansvar: HRHU).

Intern och extern kommunikation (med tentativ tidplan)

- Plan för utveckling av hållbarhetsperspektiv i Handelshögskolans kommunikationen upprättas (VT 2019, kommunikationsansvarig i dialog med HRHU)
- Genomförande av kommunikationsplanen, inklusive uppdatering av innehållet på svenska och engelska webben med bla en presentation av Handelshögskolans forskning utifrån Agenda 2030 och SDG-figuren (VT 2019 och framåt).

Forum för hållbarhetsfrågor (med tentativ tidplan)

- Utveckling av förslag på en årlig hållbarhetsdag för Handelshögskolans medarbetare. Dagen skulle ge möjligheter att diskutera ett antal tvärgående institutionsövergripande teman, som frågor om hur vi kan hantera komplexiteten i hållbarhetsutmaningarna och hur vi förhåller oss till ekonomisk tillväxt och liknande (ansvar HRHU, preliminärt arrangeras första dagen januari 2020).
- Anordnande av tematiska seminarier med hållbarhetsrelaterade teman för Handelshögskolans medarbetare. HRHU står för samordning, och erbjuder intresserade forskare och forskargrupper att hålla i seminarierna. Samtliga forskare på Handelshögskolan som är engagerade i respektive tema bör erbjudas att medverka i seminarierna (HRHU faciliterar, med början vt- 2019).

Samverkan

- Strategi för att stärka samverkan med övriga samhället kring hållbarhetsfrågor upprättas (HRHU tillsammans med Externa relationer och Ledningsgruppen, i samråd med Handelshögskolans råd).

Utbildningsfrågor för beredning i samråd mellan HRHU och GAN

- Integrering av hållbar utveckling i samtliga utbildningar grund- och avancerad nivå, med ambitionen att ligga i framkant i jämförelse med motsvarande utbildningar nationellt och internationellt.
- Utveckla en kvalitativ process för att följa studenternas lärande och medvetenhet avseende hållbarhetsfrågor samt vidarutveckla och följa upp de kvantitativa mått vi har idag.
- Ta fram förslag på hur hållbarhetsdagarna bättre kan kopplas till ordinarie utbildningsverksamhet, och hur incitamenten för studenter att prestera i relation till hållbarhetsdagarna och hållbarhetsmoment i allmänhet kan utvecklas.
- Utred vad vi kan lära av andra lärosäten avseende integrering av etik i våra utbildningar.

Forskningsfrågor för beredning i HRHU och FFUB gemensamt (tentativ tidplan)

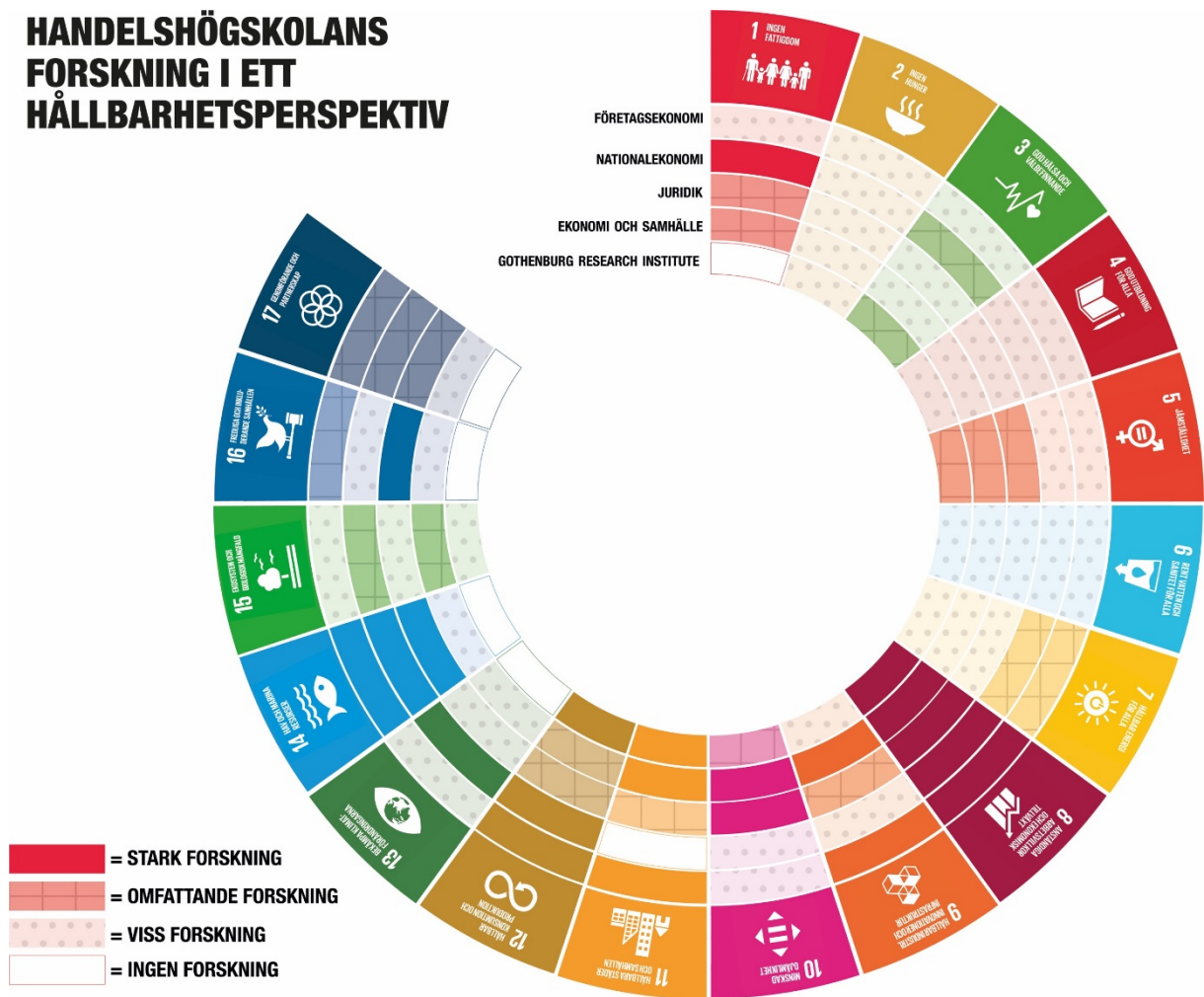
- Utred och lämna förslag på hur Handelshögskolan skulle kunna kraftsamla kring hållbarhetsrelaterad forskning (Påbörjas under 2019)
- Verka för att Handelshögskolans strategiska arbete för att möjliggöra framgångsrika ansökningar till bland annat EU:s större forskningsprogram stärker skolans hållbarhetsforskning. (I samarbete med institutionerna).
- Utveckla metoder för att följa upp impact av Handelshögskolans forskning relaterade till hållbarhetsmålen (Påbörjas 2020).
- Frågor om AI och hållbarhet inkluderas i arbetet i det råd för AI som är under bildande på Handelshögskolan (vt- 2019)

Arbetsmiljöfrågor (tentativ tidplan)

Insatser för att göra Handelshögskolans verksamheter mer inkluderande ur ett HBTQ-perspektiv, tas upp för diskussion med likabehandlingsombuden på Handelshögskolan, för vidare beredning i LAMK, inklusive möjliga uppdateringar av styrdokument på området (vt-2019, ansvar: LAMK)

BILAGA 1.

HANDELSHÖGSKOLANS FORSKNING I ETT HÅLLBARHETSPERSPEKTIV

Vad visar figuren?

Kategoriseringen bygger på institutionens egen värdering av hur institutionens forskning relaterar till de 17 olika hållbarhetsmålen. Dessa data har legat till grund för en relativ jämförelse inom institutionen som visar forskningens styrkor i förhållande till de olika målen:

Stark forskning indikerar att forskning med relevans för hållbarhetsmålet har en särskilt stark ställning på institutionen.

Omfattande forskning indikerar att flera forskare gör forskning med relevans för hållbarhetsmålet;

Viss forskning indikerar att det pågår forskning av relevans för hållbarhetsmålet men av endast en eller ett fåtal aktiva forskare;

BILAGA 2.

Hållbarhetsworkshopen den 24 januari

Som ett initialt led i nästa steg i Handelshögskolans hållbarhetsarbete anordnades en halvdagsworkshop på temat *Handelshögskolan och de globala målen* den 24 januari 2019. Workshopen fokuserade på forskning och utbildning, och samlade 80 deltagare. Syftet med workshopen var att utifrån skolans olika discipliner diskutera hur de globala hållbarhetsmålen länkar till verksamheten och vad det konkret kan innebära att ta nästa steg: Hur vill vi att de påverkar våra program och kurser? Hur kan målen främja nya och institutionsövergripande forskningssamarbeten? Hur kan Handelshögskolans samverkan med övriga samhället utvecklas?

Efter ett inledande plenum, då en mappning av Handelshögskolans forskning mot de 17 globala målen presenterades, gick deltagarna ut till diskussioner i nio grupper med olika teman. Workshopen avslutades med korta redovisningar i plenum. Fyra av grupperna tog sig an övergripande teman rörande skolans forskning och utbildning, medan fem grupper behandlade teman kopplade till specifika mål Agenda i 2030. För samtliga grupper fanns det diskussionsledare, som hade förberett diskussionerna. Detaljerat program och beskrivningar av grupperna finns på sidan 7. På sida 8-19 redovisas sammanfattningar av gruppdiskussionerna.

De specifika teman som gruppdiskussionerna behandlade täcker inte in alla de 17 globala målen, och skall inte ses som initialt särskilt prioriterade i skolans fortsatta hållbarhetsarbete. HRHU valde att i workshopen lyfta fram områden som inte redan adresseras av etablerade forskningsmiljöer på Handelshögskolan. För den skull fanns exempelvis varken hav, klimat, konsumtion, transporter, hälsa, innovation eller fattigdomsbekämpning med. Istället fokuserades sådan ett antal områden där nya samarbeten över institutionsgränserna bedömdes ha potential.

WELCOME TO A FACULTY WORKSHOP ON THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS!

This workshop aims to start a process of defining the next steps in our joint sustainability efforts at the school. Together we will discuss the relevance of the Sustainable Development Goals (SDGs) for our research and education and how to better address the challenges presented in the UN Agenda 2030 framework.

After joint introduction (in English) we will split into the following different groups (depending of area of interest). All groups have either a more general theme or a SDG-specific theme. Group discussion will be held in English or Swedish depending on the needs of participants.

General themes:

- How can we strengthen the integration of the SDGs in our education?
Discussion leaders: *Ewa Wikström et al*
- How can we use the SDGs to strengthen our research?
Discussion leaders: *Niklas Egels-Zandén, Ulf Petrusson et al*
- How can we constructively and critically relate to the complexity of Agenda 2030, where many challenges are interconnected and needs to be addressed simultaneously?
Discussion leaders: *Per Cramér and Annelie Sjölander-Lindqvist*
- How do we follow up and measure our impact on the SDGs?
Discussion leaders: *Olof Johansson-Stenman and Cecilia Solér*

SDG specific themes:

- Economic growth (goal 8) in relation to the other goals in Agenda 2030
Discussion leaders: *Ola Olsson, Oskar Broberg and Anders Sandoff*
- Tackling Corruption (goal 12.6 and 16.6)
Discussion leaders: *Kristina Jonäll and Ann-Sofie Isaksson*
- How do we develop our activities in terms of non-discrimination, equal treatment and LBGTQ (Goal 10.2)?
Discussion leaders: *Erik Gustafsson and Ulla Eriksson-Zetterqvist*
- AI and the SDG:s, including possible implications for rule of law, human rights and consumption patterns.
Discussion leaders: *Gregor Noll, Magdalena Petersson McIntyre and Niklas Sörum*
- Sustainable Cities (goal 11).
Discussion leaders: *Filip Bladini, Mikael Ring and Sara Brorström*

Note! Suggestions for additional themes can be provided when you register!

TIME: 24th of January at 13.00 – 16.00
VENUE: School of Business Economics and Law, Vasagatan 1
REGISTRATION: by January 16 [via this link](#)

1. Hur kan vi stärka arbetet med hållbarhetsmålen i våra utbildningar?

Gruppledare: Carina Gråbacke, Mattias Sundemo och Ewa Wikström

Workshopen på utbildningspasset utgick ifrån tre huvudsakliga frågeställningar, som diskuterades i fyra olika smågrupper om 4-5 personer i vardera. Frågorna som framförallt diskuterades var:

- Vilken roll ska/kan/bör etiska perspektiv ha i våra grundutbildningar?
- Hur kan vi förstå attitydundersökningen? (som presenterades i inledningen och som visar att studenternas uppfattning av vikten att bidra till ett bättre samhälle i ett framtida yrkesliv minskar i betydelse för studenter på Ekonomiprogrammet mellan termin 1 och termin 3, dvs graden av prosocialitet ser ut att minska)
- Hur ska/kan/bör vi integrera etik i grundutbildningen?

Vid den gemensamma genomgången framkom att samsyn kring att etiska perspektiv i nuläget generellt inkluderas i otillräcklig omfattning inom ramen för våra olika program (även om utvecklingsarbete pågår). Förmågan att analysera och kritiskt granska teorier, metoder och data ur olika perspektiv och låta studenterna i högre grad reflektera kring etiska perspektiv framfördes av flera grupper. Gällande frågan om utbildningens roll avseende utveckling av attityder kopplat till skolans övergripande mål (att bidra till ett bättre samhälle) betonas vikten av att detta fortsätter att följas upp kvantitativt via enkäter med att arbetet också kompletteras med en kvalitativ undersökning för att bättre försöka förstå resultatet.

2. How can we use the SDGs to strengthen our research?

Leaders: Magnus Eriksson, Niklas Egels-Zandén och Ulf Petrusson

This is a critical important question from the university responsibility point of view. The whole workshop group agreed on this and that this is an issue for the whole university as well as for the faculty.

The assessment done by the faculty is an important start in order to strengthen the financing of research, communicating what we are doing and so on.

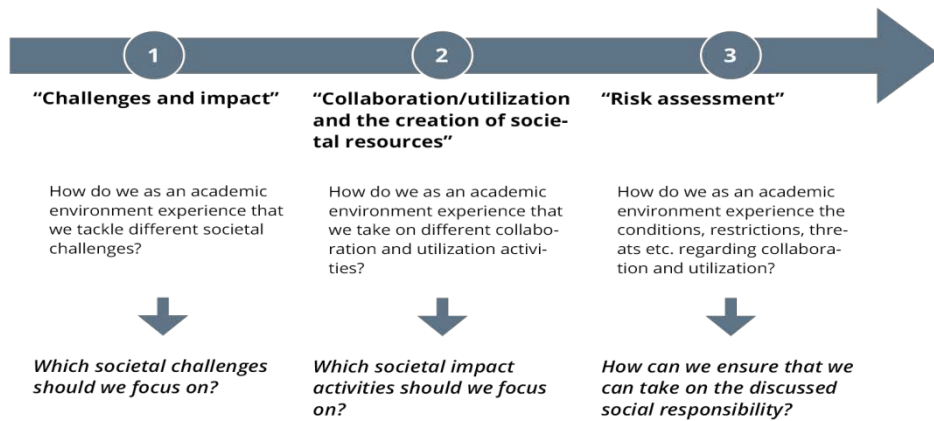
The possibility to use the SDGs in order to guide and govern research seems to be one promising way to strengthen the research.

One model and tool (Collaboration & Utilization of Research Results: social responsibility & sustainability) on how we can use the SDGs to strengthen our research was presented and discussed, and it follows below.

The model strives to facilitate how universities can and should develop their responsibility for promoting the utilization of research results and managing these in collaborative relationships. More specific, the model aims to land in how the organization and academic environments can take a more distinct social responsibility, create value, make a social impact, and strengthen research.

The model is based on the idea that the academic environment takes social responsibility through collaboration and utilization, which is seen as an integral part of the key activities of research and education. The model results in a social responsibility plan and consists of the following three parts which are assessed in relation to an academic environment (academic group or similar):

- 1) *Challenges and impact.* Which are our goals and societal challenges to focus on in our academic environment? Academic environments have a regulated responsibility to work for sustainability. In this part, it is assessed how the academic environment perceive that they influence and has the pre-conditions to make an impact on society based on the Sustainable Development Goals.
- 2) *Collaboration/utilization and the creation of societal resources.* Which are our societal impact activities to focus on in our academic environment? Academic environments have a regulated responsibility to utilize research results as an integrated part of research and education. In this part, it is assessed how the academic environment perceive that they do fulfill this regulated responsibility and take on different collaboration and utilization activities.
- 3) *Risk assessment.* How can we ensure that we take on social responsibility? University management and the academic environment has a regulated responsibility to assessing the risks for that the academic institution does not fulfil its obligations. In this part, it is assessed how the academic environment perceive that they do fulfill this regulated responsibility and experience the conditions, restrictions, threats etc. regarding collaboration and utilization.

One result of this model is a social responsibility plan which is a tool for the current and future development of an academic environment including a support to perform a valid need analysis. The social responsibility plan helps to prioritize among the activities in an academic environment. In addition to engage researches and others in the process of collaboration, utilization, and societal impact; it is a tool to map, plan communicate research and research results. It strives for improved value creation for the university and society, as it systematically identify bottlenecks and risks, and improve allocation of resources. Finally, it provides data for the need analysis, i.e. identifying the needed support to fulfill SDGs.

The workshop group found the model presented interesting to discuss; part of it follows below.

First, academic environments have a regulated responsibility to work for sustainability, see for instance 5 § in the Swedish Higher Education Act ("... higher education institutions shall promote sustainable development..."). It was discussed that, it is not least from a practical and a legitimizing point of view suitable to start with the Sustainable Development Goals when identifying and deciding which social challenge/s to focus on. These Goals are very well established, well-known and accepted by most relevant organizations world-wide.

Second, academic environments have a regulated responsibility to utilize research results as an integrated part of research and education, see chapter 1, section 2 in the Swedish Higher Education Act ("...higher education institutions shall include third stream activities and the provision of information about their activities, as well as ensuring that benefit is derived from their research findings."). It was discussed that, it is not least from a practical point of view suitable to identify and map the different collaboration and utilization activities that the specific academic environment already performs, and categories them in order to make decision on what activities to focus on to make impact on the SDGs. The impact on SDGs varies a lot depending on what activity that takes place. To make "best" impact on the SDGs you should know the broad array of collaboration and utilization activities that can be performed, including publishing (scientific articles, reports, etc.), educational efforts (courses etc.), popular science activities (debate articles etc.), research activities (contract research etc.), educational activities (contract education etc.), knowledge transfer (licensing etc.), social innovation projects, student projects, databases for research or educational purposes, open innovation platforms, etc.

Third, university management and the academic environment have a regulated responsibility to assessing the risks so that the academic institution does fulfil its obligations. This is according to *The rules of internal governance and control (2007:603) 2 § and 3 §, and ESVs general guidelines*. It was discussed that, it is not least from a responsible point of view important to identify and address the risks in the environment. One reason is that researchers and managers (prefects etc.) are continually

confronted of many risks, including ethical issues, resources prioritization etc. By identifying and addressing the risks in the environment, the needed support activities could then be identified in order to better govern the researcher to perform the “best” collaboration and utilization activities and then fulfill the wanted SDGs of the academic environment.

The workshop group discussed and found critical linkages between the sustainable development goals and the concrete research and utilization activities researchers performs (within a complete academic environment), not least in order to facilitate and strengthen the research. For instance, understanding the linkage between the sustainable development goals and activities performed are increasingly important in order to successfully attract (external) financing and find suitable collaborators. It was also highlighted that this process also should include an understanding of the risks, prioritization of resources etc., i.e. what are the possibilities and limitations, within an academic environment.

Further on, it was highlighted that a broad array of collaboration and utilization activities are performed by researchers (and others). These activities should be assessed in relation to the SDGs in order to understand how societal impact is made and how to take social responsibility. It was also discussed the lack of and limited incentives (economic etc.) for researchers (and others) to do other things than publish academic articles and similar. This was highlighted as a major issue if the academic environment and/or university should take social responsibility and work “fully” with the SDGs. The group also highlighted the importance to collect data over time “longitudinal data” in order to provide a more realistic view.

As discussed in the workshop group, the model would thus be a way onwards to match the “ambitions” – the SDGs – with the concrete “actions” – the collaboration and utilization activities performed by researchers and others. The SDGs must not stand alone; they should be “integrated” in the real activities (and the planning of them) in order to fully strengthen the research.

3. Hur kan vi arbeta och förhålla oss till komplexiteten i Agenda 2030, där en mängd utmaningar hänger ihop och behöver tacklas samtidigt?

Gruppledare: Per Cramér och Annelie Sjölander-Lindqvist

Diskussionen inleddes med att Per, med utgångspunkt i litteratur kring hållbarhetsmålen, pekade på att de 17 målen kan grupperas enligt följande:

End Poverty (1, 2, 3, 6, 11)

Social Inclusion (4, 5, 8, 9, 10, 16)

Environment (7, 12, 13, 14, 15)

Hållbarhetsmålen är ett pedagogiskt sätt att illustrera hållbarhetsarbetet och vad som krävs för att de ska uppnås. Det är samtidigt viktigt att komma ihåg att de i första hand är politiskt formulerade vilket kan försvåra dess uppfyllnad. Som akademisk institution är det därför viktigt att vi förhåller oss kritiska samtidigt som de är självklara för vår verksamhet.

I vår diskussion var vi eniga kring att målen är ömsesidigt kompletterande och att det finns spänningar mellan de. Dessa spänningar är en viktig utgångspunkt för akademien och den kritiska belysningen av dess roll i samhällsplaneringen. Sådana spänningar kan handla om vissa mål är förutsättningar för andra mål och att det därmed också kan uppstå en ojämlikhet avseende politiska insatser för att nå målen.

Det ömsesidiga beroendet är en viktig kritisk utgångspunkt. För akademien är det viktigt att vi undersöker hur målen hanteras, hur de implementeras, vilken begreppsapparat som följer målen. Vi behöver också som akademisk institution fråga oss hur målen gagnar vår verksamhet och hur vi hanterar målens komplexitet på ett vettigt sätt. Vi behöver fokusera på forskningens relaterande till målen samtidigt som vi värnar och främjar kritisk analys. Vi behöver fortsättningsvis arbeta med hur målen kan vara en möjlighet för akademien. Vi behöver bibehålla vår akademiska frihet och kritiska position, inte anpassa oss utan bibehålla akademiska grundvärden. Allt vi gör har bäring på hållbarhet, forskning och undervisning. Om vi ska nå en komplex bild behöver vi utveckla samarbeten kring så många mål som möjligt inom skolan. Stå upp för grundläggande akademiska värden. De målkonflikter som uppstår är något som vi behöver beakta, undersöka och låta komma till granskning både genom forskning och också utbildning. Akademien ska verka för att det alltid skall finnas ett underlag för politiska beslut och avvägningar. Akademien har en särdeles viktig roll i detta arbete. När det gäller utbildningar är det lätt att se hur vi kan förmedla kunskap kring målen och dess omringande rationalitet – här blir målens normativa aspekt mindre problematisk. När det gäller vår forskning är det viktigt att fortsätter värna det kritiska perspektivet – Vilken är vår roll givet målens normerande karaktär? Vi fyller en viktig uppgift att kritiskt granska och visa hur vissa av målen hänger påtagligt samma medan andra konkurrerar med varandra. I detta arbete behöver akademien synliggöra intressen som ligger bakom målen och vilka konsekvenser detta får för målens uppfyllnad. Viktigt att komma ihåg att indikatorer för respektive mål är mätbart definierade – målen upprätthåller en naturvetenskapligt formad diskurs där samhällsvetenskapliga och humanistiska perspektiv har mindre utrymme. Även denna normerande diskurs behöver belysas och diskuteras. Hur vi definierar koldioxidutsläpp blir helt avgörande för måluppfyllelse och indikatorerna, hur vi mäter blir det centrala, inte vägen dit. Risken med SDGs är att de reflekterar en naiv tilltro till det som är mätbart vilket kan generera effekter som är negativa för framtida generationer. Vi behöver komma bort från mätbarhet och den kvantifierbara aspekten i hållbarhetsmålen.

Värna det akademiska, kritiska perspektivet gentemot SDGs

Vi får inte se målen som enskilda boxar, relationell ingång i den kritiska belysningen

Spänning mellan komplexitet och fokuserad belysning/fördjupning

All vår verksamhet har en relation till flertal SDGs.

Strategiskt viktigt att vi förhåller oss till SDGs samtidigt som vi behåller det kritiska perspektivet.

Nära anknytning mellan forskning och utbildning.

Målen i sig påverkar vår verksamhet och uppmanar till tvärvetenskapliga ansatser.

SDGs underlag för mer samverkan.

Använda spänningarna för att analysera samhällsdebatter.
Inte låsa oss, ett SDG är varken svart eller vitt.

4. Hur följer vi upp vårt bidrag till de globala målen?

Gruppledare: Olof Johansson-Stenman och Cecilia Solér

I denna grupp diskuterade ägnade vi en hel del tid att prata om de sökord som används för att kategorisera GU:s forskning som kopplad till hållbar utveckling. Vi fick veta att den lista med ord/begrepp som används kopplas till titlar och abstract i artiklar/paper/. Vi diskuterade att man därmed troligtvis "tappar" en mängd forskning som relaterar till hållbarhet på Handels.

Vi diskuterade även hur Handels hemsida till väldigt begränsad del speglar vår hållbarhetsprofil och att denna hemsida är ett mycket viktigt marknadsföringsverktyg – det måste synas vad vi gör här!

Vi kom överens om följande förslag:

- Update existing list on sustainability related research, be sure to engage faculty at institutions. Explore possibilities to relate sustainability related research to SDG:s by following the KB work.
- Improve the School's media coverage to instantly report on scholar's appearance in national and international news media.
- Make clearly visible our representation in national and international advisory bodies.
- Make sure to critically examine the costs and benefits of improving the measurement and communication sustainability work.
- Consider the possibility of create a simple way to communicate societal impact activities in the field of sustainability.

5. Economic growth (goal 8) in relation to the other goals in Agenda 2030

Gruppledare: Ola Olsson, Oskar Broberg och Anders Sandoff

I gruppen diskuterade vi hur skolan förhåller sig till de delar av de globala utvecklingsmålen som relaterar till "tillväxt". Begreppet tillväxt är mångfacetterat och det blev tydligt i gruppens diskussion att det finns många ingångar till ämnet. Det gäller till att börja med själva begreppsdiskussionen, där vi som forskare försöker vara extra tydliga med vad vi menar och hur vi definierar saker. Ekonomisk tillväxt betyder ju procentuell förändring av ett lands BNP-nivå från ett år till ett annat, medan ekonomisk utveckling är ett mycket bredare begrepp. Vinstökning för ett enskilt företag är inte "tillväxt" i meningen ovan utan något helt annat. Begreppsdiskussioner är därför viktiga, inte bara för det inomvetenskapliga samtalet, utan också för att begreppen i sig säger något om gränsytan mellan ekonomi och politik. Skolans olika ämnen har olika traditioner att relatera till tillväxt. Det kan gälla allt från policy-relaterad forskning där tillväxt ses som en grundbult för att lyfta människor ur fattigdom, till problematiserande analyser av hur begreppet har använts på olika sätt inom den akademiska och politiska sfären. Det blev också tydligt i diskussionen att frågan om tillväxt dyker upp på många ställen i våra utbildningar, men på grund av de många olika facetterna är det svårt att tala entydigt om "tillväxt". Det handlar om hur begreppet berör rika och fattiga länder på delvis olika sätt; det handlar om såväl produktion som konsumtion, det handlar om teknisk utveckling och politisk vilja; det handlar om inkomstfördelning. Vart och ett av dessa områden (som dessutom bara är några exempel) är fält där Handelshögskolan bedriver såväl forskning, utbildning som samverkan med övriga samhället. Vi försökte inte i gruppen att nå konsensus, utan fokuserade på att vända och vrida på några av dessa perspektiv. Det blev tydligt att oavsett om vi hade olika ingångar till frågan så fanns det en vilja att diskutera frågan vidare och att frågan om tillväxt är central för att en Handelshögskola skall kunna göra sig relevant – både i fråga om policy och självständigt/kritiskt tänkande. Ett konkret förslag som kom upp och gillades av gruppen var att det hade varit intressant att tänka sig en Sustainability Day som inkluderade även medarbetare. En gång om året skulle man kunna samla skolans personal och utifrån den stora samlade kompetens som medarbetarna besitter hitta former för att sprida och diskutera kunskap kring viktiga samhällsutmaningar.

6. Minskad korruption (mål 12.6 och 16.5)

Gruppledare: Kristina Jonäll och Ann-Sofie Isaksson

Mål 12.6 Uppmuntra företag, särskilt stora och multinationella företag, att införa hållbara metoder och att integrera hållbarhetsinformation i sin rapporteringscykel.

Vi diskuterar hur vi genom den utbildning och den forskning som vi bedriver kan påverka så att vi närmar oss hållbarhetsmålet. Vilka av våra ämnen täcker in målets utmaningar och hur kan dessa komma till uttryck i våra utbildningar? Vilka insatser / resurser behövs?

Mål 16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor

Korruption har en bred definition och kan avse många olika saker. Det kan vara missbruk av makt och inflytande samt lagstridig, förkastlig och oetisk verksamhet. Enligt en bredare definition kan korruption också vara till exempel försummelse av skyldigheter och dåligt ledarskap. I förebyggandet av korruption är det enligt forskare viktigt att fokusera på ökad öppenhet, transparens och medvetenhet, effektiv övervakning och rapportering samt etiska anvisningar.

Forskning har visat att det finns tydliga samband mellan utbildning och minskad korruption. Vi diskuterar hur vi genom den utbildning och den forskning som vi bedriver kan bidra till medvetenhet om och minskning av korruption.

Bullets till presentationen om vad vi diskuterade.

- We need a broader perspective. Corruption is not only bribes, but could encompass a wide range of issues (lobbyism? Clientelism? General misconduct?)
- To fight corruption, in policy related work, patience and a long-run perspective is needed for change to occur.
- Need an inter-disciplinary perspective to approach the issue – both for education and research
- Concrete examples for education: an interdisciplinary course in law and development (legal traditions and development), and case based studies of work ethics

Anteckningar från gruppdiskussionen

Vad menar vi med korruption? Hur brett ska vi tänka kring utbildning/forskning som är relevant för korruption?

- Låt oss inte bara begränsa oss till forskning/kursinnehåll som faktiskt har ordet korruption i titeln
- Även få en överblick över ett vidare spektrum av innehåll med relevans (redovisning, rapporteringsstrukturer osv)
- När man talar om korruption har man ofta ett internationellt fokus men även det lokala är intressant.
- Lobbying vs korruption vad är skillnaden?
- Hur ser man på "vänskapskorruption"

Interconnectedness of goals, or of targets within goals.

- Corruption is a target under the wider goal on peace, justice and institutions (goal 16).
- Other targets include:
  - o"Promote the rule of law at the national and international levels and ensure equal access to justice for all"
  - oDevelop effective, accountable and transparent institutions at all levels"
  - o"Ensure responsive, inclusive, participatory and representative decision-making at all levels"
  - oDifficult, and not advisable, to consider corruption in isolation from the wider goal

Utbildning

- Få en överblick över vilka kursmoment på Handels olika institutioner som berör korruption/korruptionsbekämpning
- Önskvärt hade varit en tvärvetenskaplig kurs med inriktning mot dem som tänker sig arbeta praktiskt där man kommer i kontakt med korruption, tex de som ska arbeta med bistånd
- Finns tillräckligt? Borde mer uppmuntras?

Forskning

- Få en överblick över vilka forskare/projekt på Handels olika institutioner som är relevanta för korruption/korruptionsbekämpning
- Om vi tar ett vidare perspektiv - Aspekter vi forskar om som är relaterat till korruption utan att vi tänker på det vid första anblick? Tex forskning om redovisning? Rapporteringstrukturer? Accountability system?
- Öka insynen mellan institutionsgränserna – möjlighet till samarbete mellan korruptionsforskare från olika discipliner?
- Möjlighet till samarbeten utanför Handels? Kanske i synnerhet med Quality of Government institutet på statsvetenskapliga institutionen.
- Forskning om yrkesetik hade varit relevant i sammanhanget

Diskussionsgruppens erfarenheter utifrån egen forskning /undervisning/arbete kring korruption

- En hållbar utveckling är en lösning, att skapa en tjänstemannakultur med goda förebilder och följa rättsregler. "Du bär inte statens svärd för ingenting"
- Tidigare erfarenheter säger att:
  - o en korruptionssatsning måste börja underifrån men ha en bra role model.
  - o det behövs en utbildningsatsning juridikstudenter.
  - o Ofta driver man allt för kortsiktiga projekt för att man ska kunna göra skillnad.
- Bekämpande av korruption kräver långsiktighet och tålamod.
- En studie om korruption i utformande av politiska styrmedel. Skatt eller regler. Vilket system är mest sårbart för korruption?
- Vad ledare tycker om management. Respondent: "målstyrning leder till korruption"
- Det behövs en kritisk massa för att kunna bekämpa korruption
- Forskning i förhållande till utveckling av politiska styrmedel.
- Forskning i förhållande till utveckling av politiska styrmedel. Ska man ha större transparens i regelsystem eller ska man mäta tex utsläppen. I den korrupta staten kan man förvanska mätningen
- Förhållande mellan reglering och tillsyn. Problematiskt med revisionsbranschen som går mot konsultering medan revisionen förminskas

7. Vad gör vi för att på ett hållbart sätt verka för allas lika värde vid HGU?

Gruppledare: Erik Gustafsson och Ulla Eriksson-Zetterqvist

In terms LGBTQI+ dimensions our school is not on par with society at large #metoo has had effect dept of Law, but is otherwise invisible. It is obvious that our organization is governed by heteronormativity and the whiteness norm.

What image do we convey to students, the research community and society at large in terms of education, research and our organization when it comes to these issues? In our discussions we have listed a number of practical measurements to be taken in order to strengthen the sustainability of human rights at the school.

HBTQ finns inte som fokusfråga hos oss – skolan är heteronormativ, präglad av vithetsnormen, och representerar knappast mångfalden i vårt samhälle. Skolan – representerad i reklambilder, exempel i utbildning, och även i lärarkåren, känns på många sätt som synnerligen gammalmodig i relation till samhället i övrigt. Företag och offentlig sektor visar upp en betydligt större mångfald än vad vi gör.

#metoo har varit en ögonöppnare, till exempel vid Juridiska institutionen där man därefter arbetat t ex med seminarier. I övrigt verkar inte #metoo haft genomslag i skolans aktiviteter, vilket är överraskande.

Om vi ska bidra till mer inkluderande och hållbar värld – vilka förebilder erbjuder vi, vilken forskning representerar vi för våra studenter? Önskebilden vore att våra studenter var så stärkta i sitt kritiska förhållningsätt efter att ha gått här, att de vågade gå ut och implementera det på de arbetsplatser där de så småningom hamnar, både privata och offentliga.

Praktiska saker som kan göras:

- Könsneutrala toaletter
- Engagemang i West Pride
- Obligatorium för alla i HGU:s ledning att gå i Pride-tåget
- Flagga mer
- Vi ska bjuda in till seminarier i relation till HBTQ
- Vi ska ha en aktiv diskussion med kåren om hur situationen ser ut för HBTQ-personer bland studenterna
- Göra en kartläggning av upplevelse av diskrimineringsgrunder bland studenter och anställda
- Övningsexempel för studenter behöver spegla alla diskrimineringsgrunder, till exempel fru-fru, herr-herr
- En undersökning av hur HBTQ-frågor får genomslag i våra utbildningar
- En mer omfattande studie av hur diskrimineringsfrågor får genomslag på skolan
- Vad kan göras för att få en mångfald av studenter välkomna? Se över HBTQ-representation på hemsidor etc.
- Kartläggning av den forskning vi har inom diskriminering, HBTQ. Vad kan vi lära oss av den forskning som görs i våra forskarnätverk? Dvs, i vårt bredare nationella och internationella forskarnätverk

8. AI och hållbarhet

Gruppledare: Gregor Noll, Magdalena Petersson McIntyre och Niklas Sörum

Hållbarhetsdiskussionerna kring AI rör sig kring de fyra begreppen "privacy", "transparency", "accountability" och "bias".

Diskussionen rörde sig kring följande teman:

- **Etik, moral, politik, demokrati**

Att lära AI moral, uppfostring. Hur etik skrivs in i teknologin. Vad händer när etiska beslut läggs över på AI? Hur vi formar och hanterar konsekvenserna av sådana beslut? Hur gör vi teknologin till en god samhällsmedborgare? Vi måste kunna se igenom "inscriptions" och förstå teknikens agentskap. Att lära maskiner fatta rätt beslut och förstå konsekvenserna av att maskiner fattar beslut är viktiga områden. Konsekvensanalys av att ge över makt åt AI.

- **Sociala hållbarhetsperspektivet**

Handelshögskolans och universitetets uppdrag om "independent thinking" och upplysning måste värnas, liksom vårt fokus på sociala hållbarhet. Social hållbarhet är det vi kan bidra till tydligast. Universitetets roll blir att kritisk förhålla sig till mytologin som bildas kring AI och att förse allmänheten med korrekt och detaljerad information.

Hållbarhetsperspektivet blir ett viktigt bidrag från Handels som kompletterar den mera teknikfokuserade satsningen på Lindholmen. Vi behöver relatera till de områden som Handels är starka på. Får vi en ny typ av studenter, behöver vi fokusera på mänsklig kreativitet hur skall vi anpassa undervisningen? Vilka yrkesgrupper blir överflödiga? Marknadsförare riskerar att bli obsoleta. Big data HR analytics är ett annat exempel. Debatten om jobb som försvinner av automatisering kan ha påverkat av en studie med räknepel som har fått stor spridning.

- **Styrningsmekanismer.** Stort fokus på styrningsmedel för teknologin om målet är att skapa ett hållbart samhälle. Sortera i teknikförändring, vad är det som är annorlunda. Se till att den fostras rätt och inte motverkar. Vilka medel har vi för att se till att de negativa konsekvenserna begränsas och styrs till positiva?

- **Kan AI vara positivt för hållbarheten?** Mappa hur teknologin kan lösa hållbarhetsmålen. Se till positiva effekter av teknologier. Vilka medel har vi för att se till att de negativa konsekvenserna begränsas och att vi förverkligar ett positivt potential, exempelvis inom hållbar konsumtion? Kan vi hitta konstruktiva lösningar inom riskfyllda fält?

9. Hållbara städer och samhällen

Gruppledare: Filip Bladini, Mikael Ring och Sara Brorström

Conclusion from discussions in Group 9: Sustainable Cities, with participants from 3 disciplines; Business Administration (organization & management), Human Geography and Law.

The group discussion focused mainly on the nature of the research within the different disciplines in order to identify potential interdisciplinary cooperation. We found that similar phenomena are studied from various perspectives & methods and future seminars on particular research projects could be fruitful.

Eventually, strategies and platforms for such collaboration is necessary for implementation in administration, research and education.

Observations

- Societal challenges a shared starting point for research in all disciplines.
- Urban challenges include rural commuting nodes and regional communication networks
- Local government and administration systems are not in pace with the process of societal change and urban development.
- Sustainable cities involve “the urban planning system” in one way or another, e.g. evaluation, collaboration or as a study object.